

dende som i private Politifager, der jo i Reglen angaa enten Injurier eller Tyndesager, hvor det altsaa er af særlig Vigtighed, at Personerne komme frem for hinanden og Dommeren tillige er den Mæglende, maa det anses for mindre heldigt, at der kan mødes ved Prokurator. — Jeg har glemt at omtale Ændringsforslaget under Nr. 5, som gaar ud paa, at § 5 skal udgaa. Naar man kunde gaa ud fra, at den, der anlægger en Sag, Klageren, aldrig har Ret, og at derimod Indklagede i Reglen har Ret, saa vilde jeg give de ærede Forslagsstillere fuldstændig Medhold i den Betragtning, der af den ærede Ordsfører blev fremsat til Støtte for, at denne Paragraf skal udgaa; men jeg gaar, som sagt, ud fra den modsatte Anskuelse, jeg gaar ud fra, at begge Parter have lige Ret. Skulde der gjøres nogen Forskjel i denne Henseende, maatte man snarere tro, at den, der paatager sig den Uleilighed at være Sagsøger, har Ret; men jeg gaar, som sagt, ud fra, at begge Parter have lige Ret, og i saa Tilfælde, siger jeg, bliver den hidtil Forligskommissionen indrømmede Ret til at udsætte en Sag, meget ofte en Uretfærdighed mod Klageren. Lovgivningens Opgave bør jo naturligvis være den, at stille begge Parter lige og ved Siden deraf at gjøre Retten Erhvervelse saa let og saa billig som mulig for Parterne. Naar man nu vil indrømme Forligskommissionen en Ret til uden nogen som helst Grund, saaledes aldeles ad libitum at udsætte en Sag, saa kan man derved meget let komme til at gjøre Uret mod Sagsøgeren. Man kommer aldrig til at gjøre Uret mod den Sagsøgte, men derimod kan der for Sagsøgeren gaa meget væsentlige Interesser til Spilde. Jeg tillod mig før at nævne, hvorledes det ofte kan være af Vigtighed for en Mand, f. Ex. dersom han har større Bøvel tilgode hos En, der staar paa svage Fødder, at der ikke gaar nogen Tid spildt for ham med Hensyn til at faae en erigibel Fordring, og naar Forligskommissionen i et saadant Tilfælde uden nogen som helst Grund skal være berettiget til at udsætte Sagen 8 a 14 Dage, kan meget let hans Ret spildes, ikke til Fordel for Indklagede, men til Fordel for demes øvrige Kreditorer. Det er nu en meget almindelig Regel eller Skik, at daarlige Betalere, for maaske at skaffe Penge eller for at trække Sagen ud saa længe som muligt, aldrig møde i Forligskommissionen den første Dag, men at Bedkommende sender en Seddel op i Forligskommissionen, hvori der staar, at han er forhindret fra at møde og beder Sagen udsat i 8 Dage, Noget, som Kommisførerne aldrig nægte, og det lyder jo meget smukt, naar den ærede Taler siger, at, naar Kommisførerne saaledes mærke, at en Mand er villig til at indgaa Forlig, vilde det være den største Synd imod ham ikke at udsætte Sagen. Ja, dersom man kunde mærke det deraf, at han beder Sagen udsat i 8 Dage, saa indrømmer jeg det; men Forligskommisførerne vide

Intet derom, de vide lige saa lidt derom, som de vide i det Tilfælde, det ærede Medlem omtalte, naar En ved pludselig Sygdomstilfælde ikke kan møde i Kommissionen og heller ikke kan have sendt Bud, i hvilket Fald Kommisførerne skulde have Lov til at udsætte Sagen. Det var, forekommer det mig, et uheldigt Exempel, thi i Følge den Betragtning skulde Kommisførerne altid udsætte Sagen, naar Indklagede udeblev, fordi de jo ikke kunde vide, om han ikke kunde være syg. I ethvert Fald bør denne Bestemmelse om, at Forligsmæglerne maa udsætte Sagen, ikke gives saaledes ganske i sin Almindelighed, men de enkelte Tilfælde bør nærmere præciseres, og hvis der kommer et Forslag i den Retning fra de ærede Forslagsstillere, kunde man jo tale nærmere derom; saaledes aldeles hen i det Blaa at give en Myndighed til Forligskommisførerne, som kan gaa ud over den ene af Parterne, kan jeg i ethvert Fald ikke finde rigtig. Kunde der paavises enkelte bestemte Tilfælde, hvor Forligsmæglerne skulde have en saadan, saa var det en anden Sag. Det kan, som jeg sagde, ofte blive ubilligt mod Klageren, og Ubilligheden træder stærkere frem, naar han f. Ex. er den, der bør borte fra det Sted, hvor Kommissionen holdes, og skal rejse 3—4 Mil for at komme dertil, medens den anden Part bor i Nærheden. I saa Fald vilde det dog være et urimeligt Forlangende, at, naar Indklagede bad om, at Sagen maatte blive udsat, skulde Sagsøgeren, Klageren, rejse 3—4 Mil og maaske om 8 Dage igjen gjøre den samme Rejse blot paa Grund af et saadant Ønske. Jeg maa derfor indtrængende tilraade det høje Thing ikke at vedtage dette Ændringsforslag, men at beholde Paragrafen.

Teszen: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Flere ærede Talere have begjæret Ordet, og ved den saaledes forestaaende videre Forhandling tror jeg at burde anmode om, at man saa meget som muligt vil holde sig til selve de foreliggende enkelte Paragrafer og Forslag, som jo for Tiden ere det egentlige Diskussionsthema, og at man ikke uden Nødvendighed vil gaa ind paa mere almindelige Betragtninger.

Den 2den Landsthingsmand for 10de Kreds har Ordet.

Teszen: Jeg skal ingentunde imødegaa den ærede Ordsfører i alle de Betragtninger, han har gjort gjældende, jeg skal blot gjøre et Par meget korte Bemærkninger. Den ene er den, at jeg ganske vil overlade Spørgsmaalet om, hvorvidt Forslagsstillerne har været heldige i at stille dette Forslag, eller hvorvidt den ærede Ordsfører har været uheldig i at fortolke den, til deres Afgjørelse, der læse det Forslag, der er stillet, og til lige læse Forordningen af 30te Oktober 1798, hvoraf dette Forslag er en meget tro Gjengivelse.